

Kaja Pastarus

Heidi Öövel

INIMESEÕPETUS

2. KLASS

I OSA

Kaja Pastarus

Heidi Öövel

INIMESEÕPETUS

2. KLASS

I OSA

2020

Õppevara väljaandmist on toetanud Euroopa Sotsiaalfond ning Haridus- ja Teadusministeerium programmi „Kaasaegse ja uuendusliku õppevara arendamine ja kasutuselevõtt“ raames.

Väljaandja SA Innove, Haridus- ja Noorteamet

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Hariduslike erivajadustega
õpilaste õppevara arendamine

Digiõpiku ning selle juurde kuuluvate prinditavate töölehtede (avaldatud kahes osas) autorid on Kaja Pastarus ja Heidi Öövel.

Metoodilise juhendi autorid on Triin Kivirähk, Kaja Pastarus ja Heidi Öövel.

Retsenseerisid Erle Kuusik ja Merle Varik

Toimetanud Kristi Kingo

Illustreerinud Johanna Rannu

Kujundanud ja küljendanud Virgylia Soosaar

Digiteerinud Gerda Kärner

Veebipildid ja -fotod Tarmo Teder, Shutterstock

Õppevara koostamisel on arvestatud põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe nõuetega. Õppematerjal sobib kasutamiseks ka põhikooli riikliku õppekava järgi õppijate õppe diferentseerimisel, individuaalse õppekava (IÖK) alusel õppijate ning muukeelsete õpilaste õpetamisel.

CC-BY-SA 3,0

atlex

Atlex OÜ

Kivi 23

51009 Tartu

Tel 734 9099

Faks 734 8915

atlex@atlex.ee

www.atlex.ee

Vaata!

Kuula!

Värvi!

Mängi!

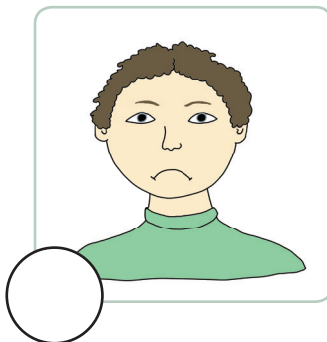
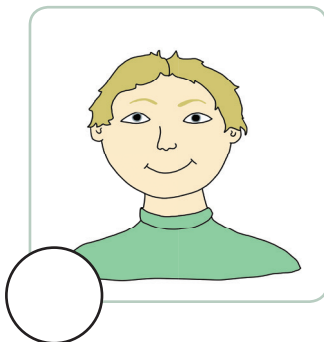
Harjuta!

Tervitamine ja hüvastijätmine

1. Võrdle pilte. (*Juuksed, silmad, nina, suu.)

2. A. Missugune tuju on poisil? Loe. Märgi pildi juurde sobiv number.

B. Mis võis teha poisi rõõmsaks/kurvaks?

1. LAPS ON KURB.

2. POISS ON RÕÕMUS.

Tee erinevaid nägusid.

Matki õpetajat. (Väike naeratus, lõbus naer, kurb nägu, imestus.)

Vaata enda nägu peeglist. Jälgi suud ja silmi.

3. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimusele.

Animatsioon digiõpikus

- Kes on pildil?
- Kelle poole vaatab õpetaja?
- Mis sõnad õpetaja ütleb?
- Kas laps ütleb tere?

ÜTLEN TERE = TERETAN

1. MINA ÜTLEN „TERE!“

2. MA OLEN VIISAKAS.

4. A. Kuula salmi. Mitu korda sa kuulsid sõna TERE?

B. Korda salmi. (*Rõõmsalt/tõsiselt. Vaikse/kõvema häälega. Plaksuta kaasa.)

Tere, tere sulle. Ütle tere mulle.

Tere, tere sulle. Ütle tere mulle.

<http://www.lasteaed.net/2010/04/13/salmid-paeva-alustamiseks>

5. A. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.

B. Loe.

C. Kuula õpetaja lauset. Lõpeta lause. Loe sobivad sõnad.

Näiteks: Poiss läheb päeval mänguväljakule. Ta ütleb lastele ...

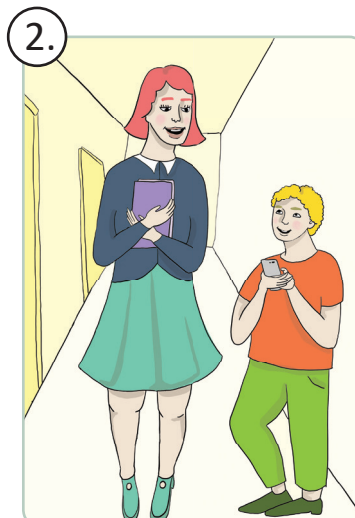

1. TERE!
2. TERE HOMMIKUST!
3. TERE PÄEVAST!
4. TERE ÕHTUST!

1. HEAD AEGA!
2. HEAD PÄEVA!
3. NÄGEMIST!
4. HOMME NÄEME!

6. A. Vaata pilte. Vasta õpetaja küsimustele.

B. Vaata 2. pilti. Mida võis öelda õpetaja? Mida võis öelda õpilane?

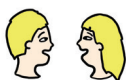
1. VAATA SILMA!

2. ÜTLE JULGE HÄÄLEGA **TERE!**

3. ÜTLE VASTU **TERE!**

Liigu! Seis! Tervita!

Harjuta! Tervitamine ja sobiv käitumine.

- Viisakas teretamine klassiruumi sisenemisel.
- Viisakas hüvastijätmine koolist lahkumisel.

7. A. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele. (*Koht, aeg, liigutused. Näoilmed.)

B. Kuula tegelaste rääkimist. Kas vastus sobib?

(*Õpetajalt sobiv/sobimatu väljend, hääletoon või -tugevus.)

Dialog digiõpikus

1.

1. TERE HOMMIKUST!

2. _____

2.

1. TERE, SÕBER!

2. _____

3.

1. NÄEME JÄLLE!

2. _____

4.

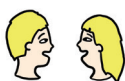
1. HEAD PÄEVA!

2. _____

3. _____

8. Loe tegelase sõnad. Mida sobib vastu öelda?

*Soovitus. Õpilastel on õpitud väljendite kaardid. Loevad, valivad sobivaid.

Harjuta! Väljendite ütlemine dialoogis, intonatsioon õpetaja eeskujul.

Mina

1. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.

MIIA

OTT

2. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

Kes küsib (räägib, vastab)?

Mida ... küsib (ütleb, vastab)?

Miia küsis poisi nime.

Poiss ütles oma nime.

Otil oli ka küsimus.

Miia vastas küsimusele.

Ott kiitis Miia nime.

Miia tänas Otti.

MIS SU NIMI ON?

OTT.

MIS SINU NIMI ON?

MINA OLEN MIIA.

SUL ON ILUS NIMI.

AITÄH!

3. Loe lause. Leia lapse sõnad (ül 2). Loe lapse sõnad.

1. OTT KIITIS MIIA NIME.

2. MIIA TÄNAS OTTI.

VIISAKAS LAPS

4. A. Loe. Võrdle laste küsimusi. (*Sõnade arv. *Sõnade järjekord.)

B. Võrdle laste vastuseid. → Kes vastas ühe sõna? Kes vastas lause?

KÜSIMUS

VASTUS

MIS SU NIMI ON?

OTT.

MIS ON SINU NIMI?

MINA OLEN MIIA.

5. A. Loe. (Mis on poisi nimi? Mis on poisi eesnimi? ... perekonnanimi?)

B. Vali õiget värvi pliiats. Tõmba nimele joon alla.

- Otsi poisi perekonnanimi. Tõmba sõna alla sinine joon.
- Otsi poisi eesnimi. Tõmba sõna alla punane joon.

1. TERE!

2. MINU NIMI ON MIKK PILVIK.

PUNANE

EES-NIMI

SININE

PERE-KONNA-NIMI

Eesnimi ja perekonnanimi.

6. A. Kes sa oled – tüdruk või poiss? Vali pilt. Tõmba õigele pildile joon ümber.

B. Kirjuta oma nimi. (1. Eesnimi. 2. Perekonnanimi.)

1.

2.

7. Loe. Moodusta laused.

(*Harjutada vastamist ühe ja kahe tunnusega: nt pikad juuksed / pikad pruunid juuksed.)

- PIKAD
- LÜHIKESED

- SIRGED
- LOKKIS

JUUKSED

1. MUL ON _____ JUUKSED.
2. MINU SILMAD ON _____.
3. TÄNA ON MUL SELJAS _____.

8. Loe. Mida Mikk ütles? Mida Mikk küsis?

1. MINA OLEN 8-AASTANE.
2. KUI VANA OLED SINA?

9. Loe. Moodusta laused.

1. MINA OLEN -AASTANE

2. MA OLEN

NOOREM

VANEM

SAMA VANA

 KUI MIKK.

Meie sarnasused ja erinevused. (Juuksed, silmad, riietus, vanus.)

*Rühmade moodustamine õpetaja korralduste järgi.

10. A. Loe. Küsi küsimus teise lapse käest.

B. Vasta küsimustele.

Küsin ja vastan.

1. MIS ON SINU NIMI?

2. KUI VANA SA OLED?

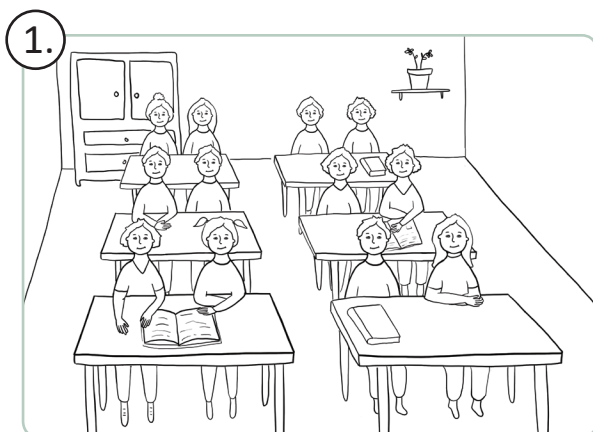
3. MIS KOOLIS SA KÄID?

4. MITMENDAS KLASSIS SA ÕPID?

5. MIDA SULLE MEELDIB TEHA?

11. A. Võrdle pilte. (*Erinevused, sarnasused õpetaja suunamisel.)

B. Millises ruumis on hea õppida? Vali pilt. Kirjuta ruudu sisse pildi number.

SIIN ON HEA ÕPPIDA. →

PILT

12. Vasta küsimustele.

- Kes koristab sinu klassiruumi?
- Kuidas saavad lapsed koristajat aidata? Mida sina saad oma klassis teha?

Minu õpetaja. Õpetajate päev

1. Mida räägib Miia? Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

1. SIIN ON PILT.

2. PILDIL ON **MINU ÕPETAJA**.

3. **SIIN ON MINU ÕPETAJA PILT.**

2. A. Miia kirjeldab oma õpetajat.

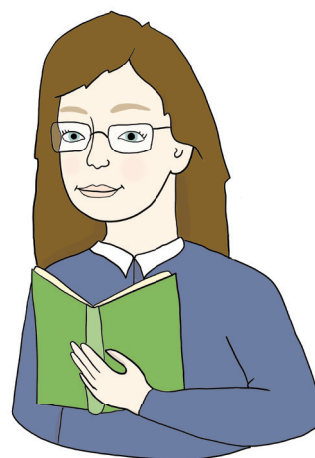
B. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

1. MINU ÕPETAJA NIMI ON LIINA.

2. TAL ON PIKAD PRUUNID JUUKSED.

3. ÕPETAJAL ON PRILLID.

4. ÕPETAJA LIINA ON SÕBRALIK.

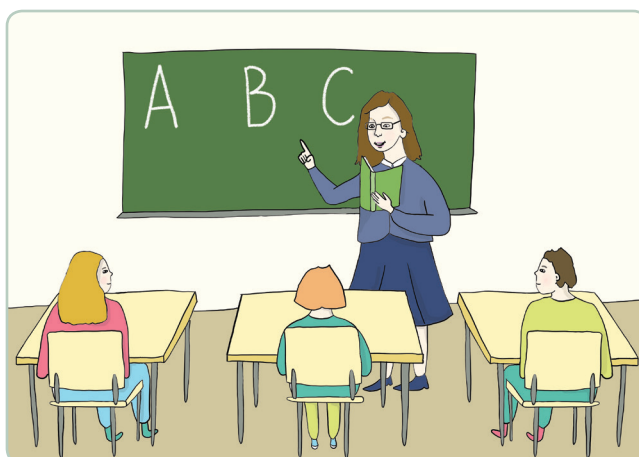

3. Vaata pilti. Vasta küsimustele.

- Mis tund on lastel?
- Mida teeb õpetaja?

4. Vasta küsimustele.

- Mis on sinu õpetaja nimi?
- Mida õpetaja õpetab sulle?
- Mida sa teed koos õpetajaga?

1. ÕPETAJA **TEEB** KOOLIS **TÖÖD**.

2. TA **TÖÖTAB** KOOLIS.

5. Vaata pilte. Vasta õpetaja küsimustele.

- Mis on poisil/tüdrukul käes?
- Mis lilled on pildil? Loe.
- Mida poiss/tüdruk ütleb?
- Lapsed on koolis. Kellele lapsed kingivad lilli?

ÕPETA
ÕPETAJA
ÕPETAJATE

HEAD ÕPETAJATE PÄEVA!

ROOS
ROOSID

RÕÕMSAT PÄEVA!

ASTER
ASTRID

6. Loe. Lõpeta laused.

1. POISIL ON KÄES LILLED.

2. NEED LILLED ON _____.

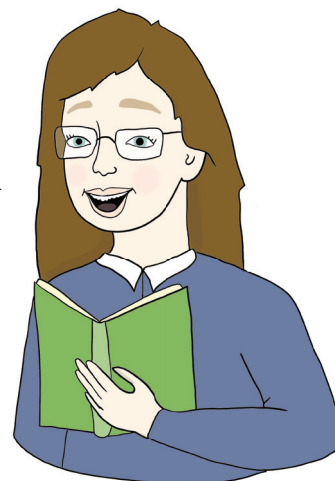
3. TÜDRUKUL ON KÄES LILLE-KIMP.

4. SELLES KIMBUS ON _____.

7. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

1. SEE OLI TORE ÜLLATUS.

2. AITÄH!

8. A. Loe. Mitu lauset on kirjutatud?

B. Võrdle sõnu lauses.

- Mitu sõna on ... lauses?
- Loe sõna. Kas teistes lauses on sama sõna?
- Leia erinevad sõnad. Tõmba neile sõnadele joon alla.
- Mis sõnad on lauses samad?

1. HEAD ÕPETAJATE PÄEVA!

2. RÕÕMSAT ÕPETAJATE PÄEVA!

3. TOREDAT ÕPETAJATE PÄEVA!

9. Loe. *(1. ja 2. lause) Lõpeta laused. *(3. ja 4. lause) Tõmba joon alla õigele sõnale.

1. LAPS SOOVIS: „_____!”

2. ÕPETAJA VASTAS: „_____!”

3. ÕPETAJA OLI **KURB / RÕÕMUS.**

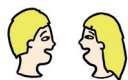
4. LAPS OLI **KURB / RÕÕMUS.**

1. Mis sõnad laps ütles?

2. Mida võis õpetaja öelda?

3. Mis tegi õpetaja tuju rõõmsaks?

4. Mis tegi lapse tuju heaks?

- **Vestlus.** Tegevused koolis õpetajate päeval.
- **Harjuta!** Lilled kinkimine, head soovid. Vastuvõtmine, tänamine.

10. Vaata pilti. Vasta küsimustele.

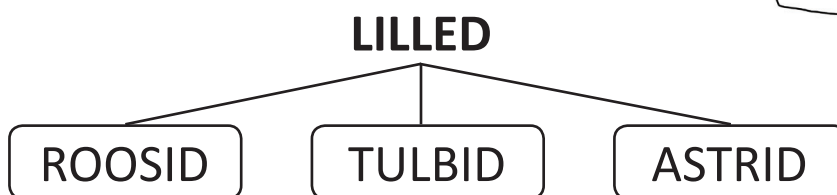
- Mitu lilleõit on vaasis?
- Mitu lilleõit on vaasi peal?
- Mitu lilleõit on kokku?

ILUSAT PÄEVA!

11. A. Mis lilled on vaasis?

B. Loe. Tõmba valed sõnad maha.

12. A. Värvige astrite õied erinevat värvi.

B. Vaata värvitud pilti. Loe. Täida lüngad.

- (1. lause) Mis on vaasis? Vali lünka õige sõna.
- (2. lause) Mitu lille on vaasis? Kirjuta ruudu sisse number.
- (3. lause) Mis värvi on lilleõied sinu pildil? Värvige ringid vastavat värvi.

1. VAASIS ON _____.

LILL
LILLED

2. SEAL ON ASTRIT.

3. MINU PILDIL ON , JA ÕIS.

Asjad koolis

1. Mis asjad on sul koolis kaasas?

- Näita oma asju laual (koolikotis/pinalis). Nimeta.
- Mille jaoks on sul vaja ...? (Mida teed ...?)

2. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

1. MINA HOIAN OMA ASJU.

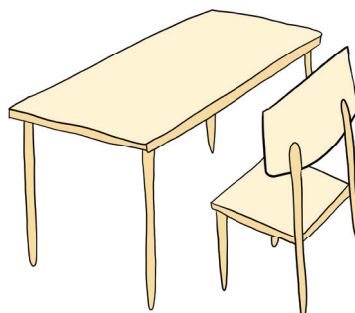
2. MINU KOOLI-KOTT ON KORRAS.

3. A. Mis on pildil? Loe sõnad.

TEHNIKA

MÖÖBEL

Näita ja nimeta.

4. Vaata pilti. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

(*Järgneb vestlus: mida võib ise võtta, mida on vaja küsida.)

1. MEIE KLASSIS ON PALJU .

2. MA VAATAN PILTE.

3. PÄRAST PANEN TAGASI.

4. MA EI LÕHU .

5. A. Vaata pilti. Kuula tegelaste juttu. Vasta õpetaja küsimustele.

B. Võrdle pilte. → Mida tüdruk teeb/ütleb? Milline see tüdruk on?

C. Loe sõnapaar. Ühenda joonega pilt ja sõnapaar.

Poiss: „Palun anna üks raamat mulle.“

Tüdruk: „Ei saa!“

Poiss: „Vaatame koos!“

Tüdruk: „Hea küll!“

1.

KADE TÜDRUK

2.

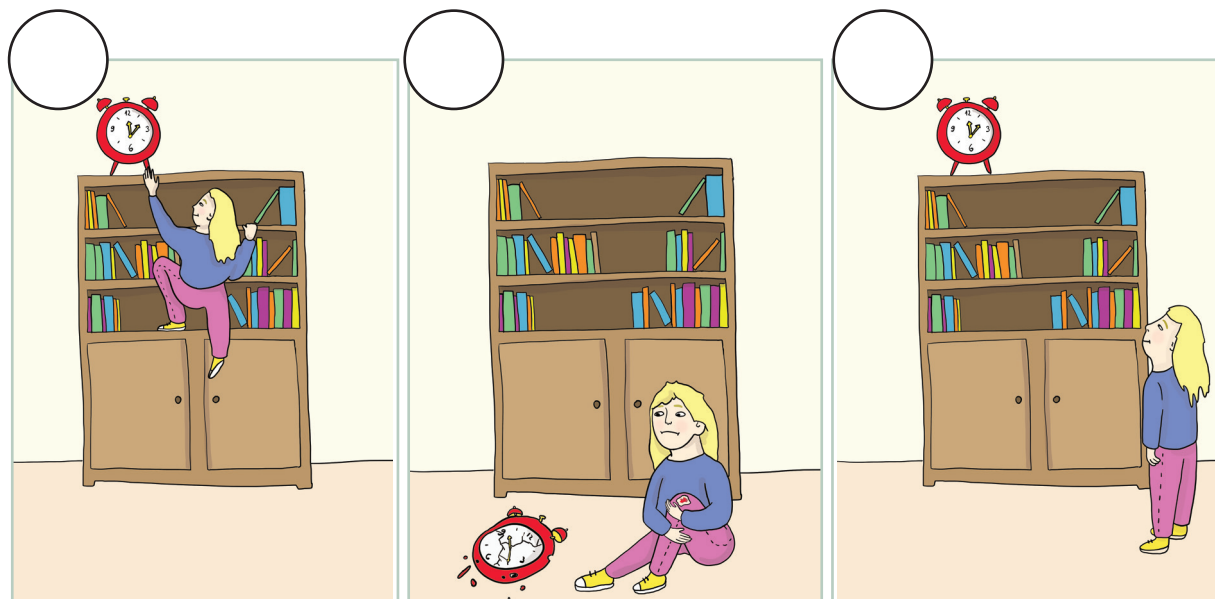
LAHKE TÜDRUK

6. Kus on klassis õpetaja asjad? (*Näiteid asjadest: Mis asi ...? Mille jaoks on ... vaja?)

7. A. Vaata pilte. Mis juhtus Kadriga koolis?

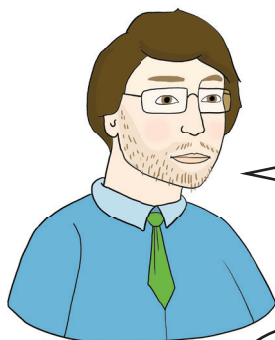
B. Järjesta pildid. Kirjuta numbrid ringide sisse.

KADRI

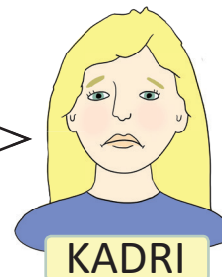
8. A. Mis võis juhtuda edasi?

B. Loe Kadri ja õpetaja laused. Vasta õpetaja küsimustele.

KES LÕHKUS KELLA ÄRA?

1. MINA TEGIN KELLA KATKI.
2. PALUN VABANDUST!

1. **AUS** LAPS RÄÄGIB KÕIK ÄRA.
2. **VIISAKAS** LAPS VABANDAB.

9. A. Kadri tahtis vaadata õpetaja kella. Mida oleks Kadri pidanud tegema?

B. Kadri küsib õpetajalt kella. Loe Kadri laused.

C. Vali viisakas lause. Joonista lause juurde naerunägu.

VIISAKAS

1. NÄITA KELLA!

☐

2. MA TAHAN SEDA!

☐

3. NÄITA PALUN KELLA!

☐

4. ANNA SEE MULLE!

☐

5. PALUN LUBA VAADATA.

☐

10. Õpetaja annab Kadrile kella. Kadri on viisakas laps. Mis sõnad Kadri ütleb?

1. VIISAKAS LAPS PALUB.

2. VIISAKAS LAPS TÄNAB.

11. Vaata pilti. Vasta küsimustele.

- Poiss on koolis. Mida poiss teeb?
- Poisil on sinine ja kollane pliiats.
Poiss tahab värvida rohelise pliiatsiga.
Kust poiss saaks rohelise pliiatsi?

***Demonstratsioon:**

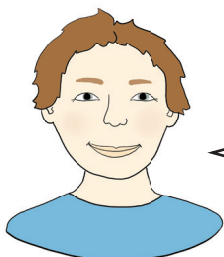
pliiatsi palumine, tänamine, pliiatsi tagastamine.

12. Kuula õpetaja lauseid. Loe lapse laused. Vasta õpetaja küsimustele.

- (1.) Mikk läks koos sõbraga poodi. Poisid tahtsid osta jäätist. Mikul ei olnud raha kaasas.
(2.) Tüdrukud võtsid kooli kaasa nukud. Nad mängisid vahetunni ajal nukkudega.
Mäng lõppes ära. Kadri märkas midagi.

*Kellele Kadri peaks sellest rääkima? *Mida Kadri ütleb ...?

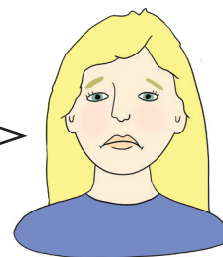

1. MA LAENASIN SÕBRALT ÜHE EURO.

2. HOMME ANNAN RAHA TAGASI.

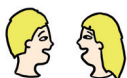
1. NUKU KLEITI EI OLE.

2. KEEGI VÖTTIS KLEIDI ÄRA.

1. AUS LAPS KÜSIB.

2. AUS LAPS ANNAB ASJAD TAGASI.

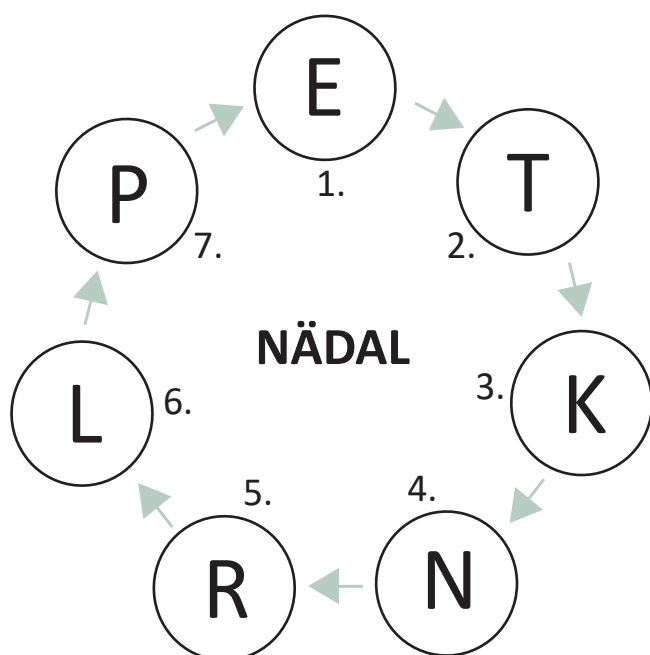
Harjuta! Laenamine.

(*Soovitud eseme viisakas küsimine. Viisakas andmine. Tänamine.
Eseme tagastamine. Eseme tagasi panemine.)

Tegevused koolis

1. Vasta küsimustele. Näita joonisel õiget päeva ringi.

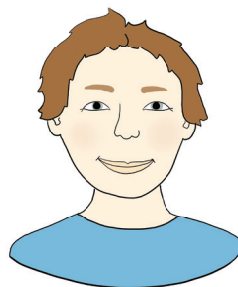
- Nimeta kõik nädalapäevad.
- Nimeta nädalapäevad. (*Teisipäev kuni reede jne.)
- Nimeta nädalapäevad tagurpidi järjekorras. (*Laupäev kuni kolmapäev jne.)

- Mis päevadel sa käid koolis?
- Mis päevadel sa puhkad?

2. A. Kuula lauset. (Mis värvi asi?) Vali õige värvipliiats. Pane see pliiats lauale. B. Mitu pliiatsit panid lauale?

1. Neljapäeval seisis õues punane buss.
2. Esmaspäeval oli Miial roheline kleit.
3. Pühapäeval oli kausis oranž apelsin.
4. Teisipäeval olid taevas sinised pilved.
5. Mikk nägi reedel valget autot.
6. Mikul olid kolmapäeval pruunid püksid.
7. Miia kinkis laupäeval emale kollase lille.

3. Värvide joonisel päevade ringid (ül 1).

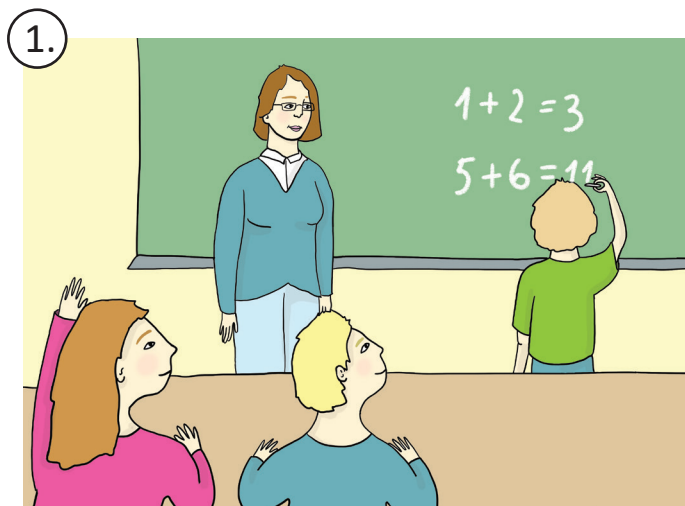
- Kuula lauset uuesti. (Mis päev? Mis värvi asi?)
- Värvide päeva ring õiget värvi.

Näiteks: 1. Neljapäeval seisis õues punane buss. → N – ring on punane.

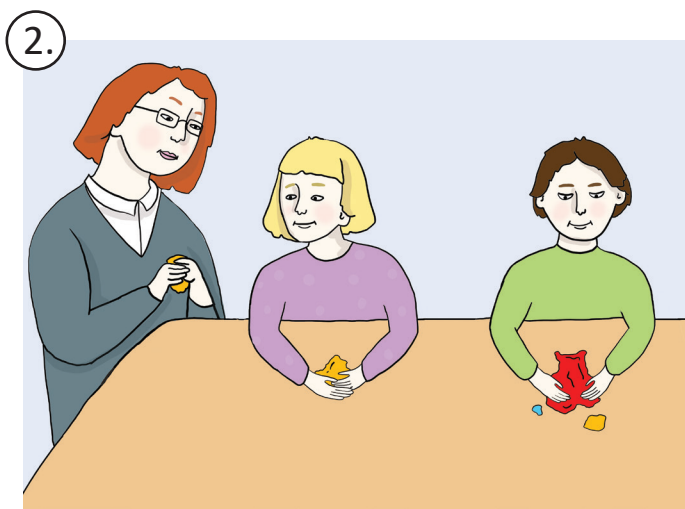
4. A. Vaata pilti. Mis tund on lastel? Kirjuta lünkadesse puuduvad tähed.

B. Vasta õpetaja küsimustele.

- Mida lapsed teevad tunnis?
- Mis asju on vaja selles tunnis?
- Mida teeb õpetaja tunnis?

— — — — MAATIKA

— — — ÕPETUS

— UU — — KA

5. Võta lahti oma päevik. Vasta õpetaja küsimustele.

- Näita päevikus ... päev.
- Mis tunnid on ... päeval?
- Mitu tundi on ... päeval?
- Mitmes tund on täna matemaatika? (jne)

6. Loe. *Mis tund sulle meeldib? Värvi sõnakast helerohelise pliiatsiga.

*Mis tund sulle ei meeldi? Värvi sõnakast kollase pliiatsiga.

MULLE MEELDIB

1. EESTI KEEL

2. MATEMAATIKA

3. KUNST

4. TÖÖ-ÕPETUS

5. MUUSIKA

6. LOODUS-ÕPETUS

7. INIMESE-ÕPETUS

8. KEHALINE KASVATUS

MULLE EI MEELDI

1. EESTI KEEL

2. MATEMAATIKA

3. KUNST

4. TÖÖ-ÕPETUS

5. MUUSIKA

6. LOODUS-ÕPETUS

7. INIMESE-ÕPETUS

8. KEHALINE KASVATUS

7. Vasta küsimustele.

- Mis tund sulle ei meeldi? Mis sulle ei meeldi selles tunnis?
- Mis tund sulle meeldib? Mida sulle meeldib selles tunnis teha?
- Mis tund meeldib sulle kõige rohkem?

MINU LEMMIK-TUND ON

8. Mida sa teed veel koolis? Mida sulle meeldib vahetunni ajal teha?

9. A. Vaata pilte (lk 22). Vasta õpetaja küsimustele. (Mida ... teeb? Mis tuju on lapsel?)

B. Kus laps/lapsed on? Moodusta laused laste tegevuse kohta (õpetaja abiga).

KUS?

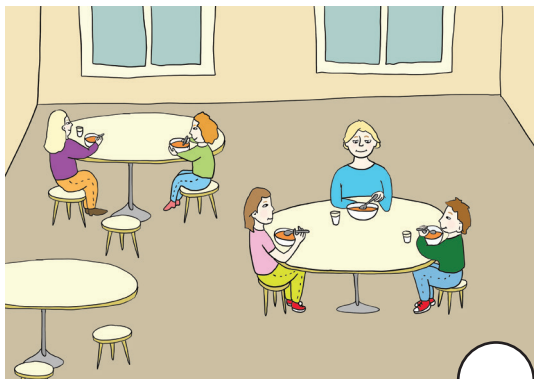
1. ÕUES

2. KLASSIS

3. KORIDORIS

4. SÖÖKLAS

1.

4.

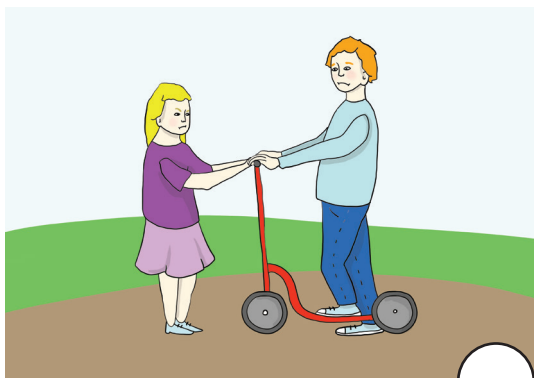
2.

5.

3.

6.

10. Kuula. Leia pilt. Pildi all on ring. Värv see õiget värvi.

- Lapsed on sõbralikult koos. Värv ring roheliseks.
- Üks laps kiusab. Värv ring punaseks. (Kes ...? Mida ta teeb?)

***Vestlus.** Kiusamisest teatamine: 1) keegi kiusab mind; 2) ma näen, et teist kiusatakse.

Vabal ajal võib mängida.

Vaata pilte. Mis mängu sa soovid mängida? Kutsu teised lapsed mängima.

ABC

1. MEIE NIMED

2. NAER

3. NIME-RONG

Inimesed koolis

1. Kes on sinu õpetajad?

- Ütle õpetaja nimi ja õppeaine.
- Mitu õpetajat sind õpetavad?

***Soovitus.** Õpetajate fotode ja õppeainete nimetuste kaartide sobitamine.

2. Loe Miku laused. Vasta õpetaja küsimustele.

1. KOOLIS TÖÖTAVAD ÕPETAJAD.

2. SIIN TÖÖTAB VEEL PALJU INIMESI.

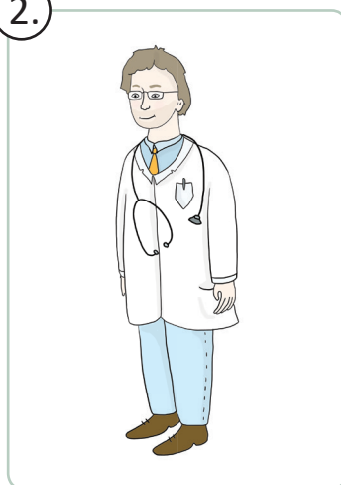
3. A. Kes on pildil? Mida ta teeb koolis? (Mis tööd ... teeb?)

B. Loe. Kirjuta tabelisse õige pildi number.

1.

2.

3.

4.

	Pilt
ARST	
KOKK	
KORISTAJA	
TÖÖ-MEES	

4. Kes töötab sinu koolis? Kas ta on mees või naine? Ringita sobiv pilt.

MINU KOOLIS

1. MINU ÕPETAJA

2. KORISTAJA

3. KOKK

4. ARST

5. TÖÖ-MEES

5. Kes veel töötavad koolis? Vaata pilti. Loe.

1.

DIREKTOR

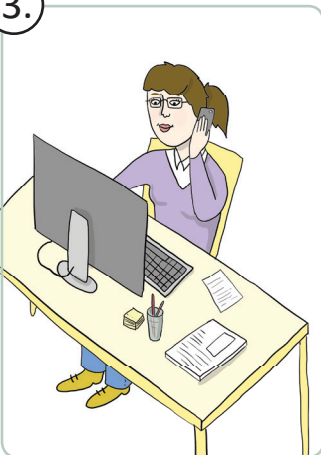
2.

ÕPPE-JUHT

3.

SEKRETÄR

4.

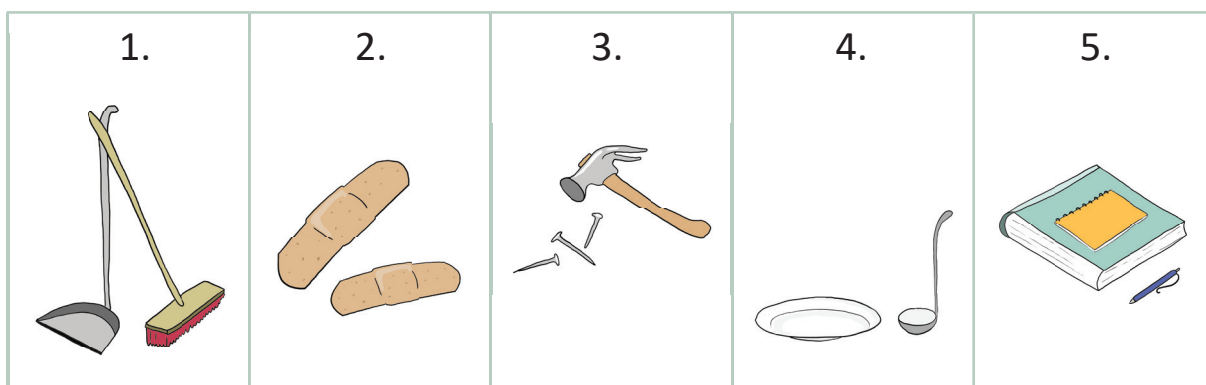
RAAMATU-KOGU-
HOIDJA

6. Vasta küsimustele.

- Keda sa näed koolis kõige sagedamini? (Keda sa nägid täna?)
- Kus on töötajate tööruumid sinu koolis?
*Soovitus. Õppekäik koolimajas (ruumid, inimesed). Koolitöötajate tervitamine.

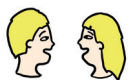
7. Mis on pildil? Kelle tööasjad need võivad olla?

8. Loe. Vasta küsimustele.

- Loe Miia sõnad. Keda Miia teretab koolis?
- Sa tulid hommikul kooli. Keda sa nägid koolis kõige esimesena?
- Kellele sa ütlesid täna tere?

MINA TERETAN KOOLIS KÕIKI.

Harjuta! Koolitöötajate teretamine. Kaaslaste teretamine.
Hüvastijätmine koolipäeva lõpus.

9. Vaata pilte (järgmisel leheküljel). Vasta õpetaja küsimustele.

- Mida ... teeb? (Mis juhtus lapsega?) Kus ...?
- Missugune on lapse tuju?

10. Vaata pilti (järgmisel leheküljel). Mis sa arvad, ...

- kellele laps räägib?
- kes saab aidata?
- mida laps räägib (küsib/palub)?
- kuidas ... aitab last?

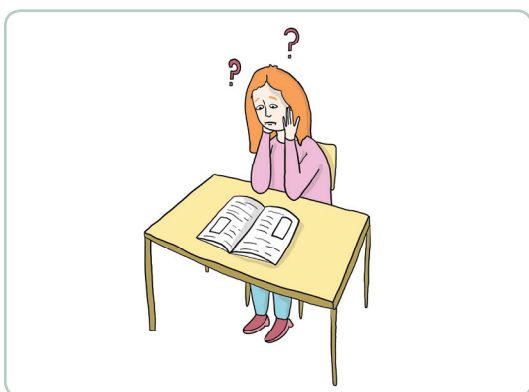
1.

2.

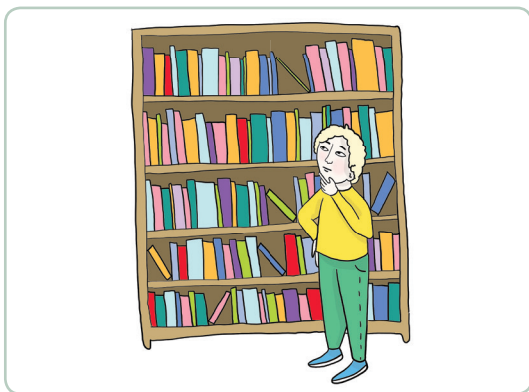
3.

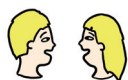
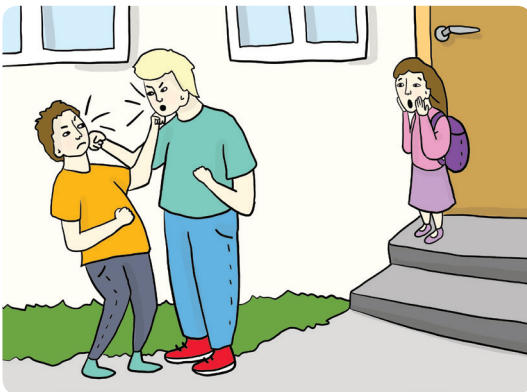
4.

5.

6.

Harjuta! Teate (palve/soovi) edastamine koolitöötajale.
Tänamine abi korral.

Liiklusmärgid, valgusfoor

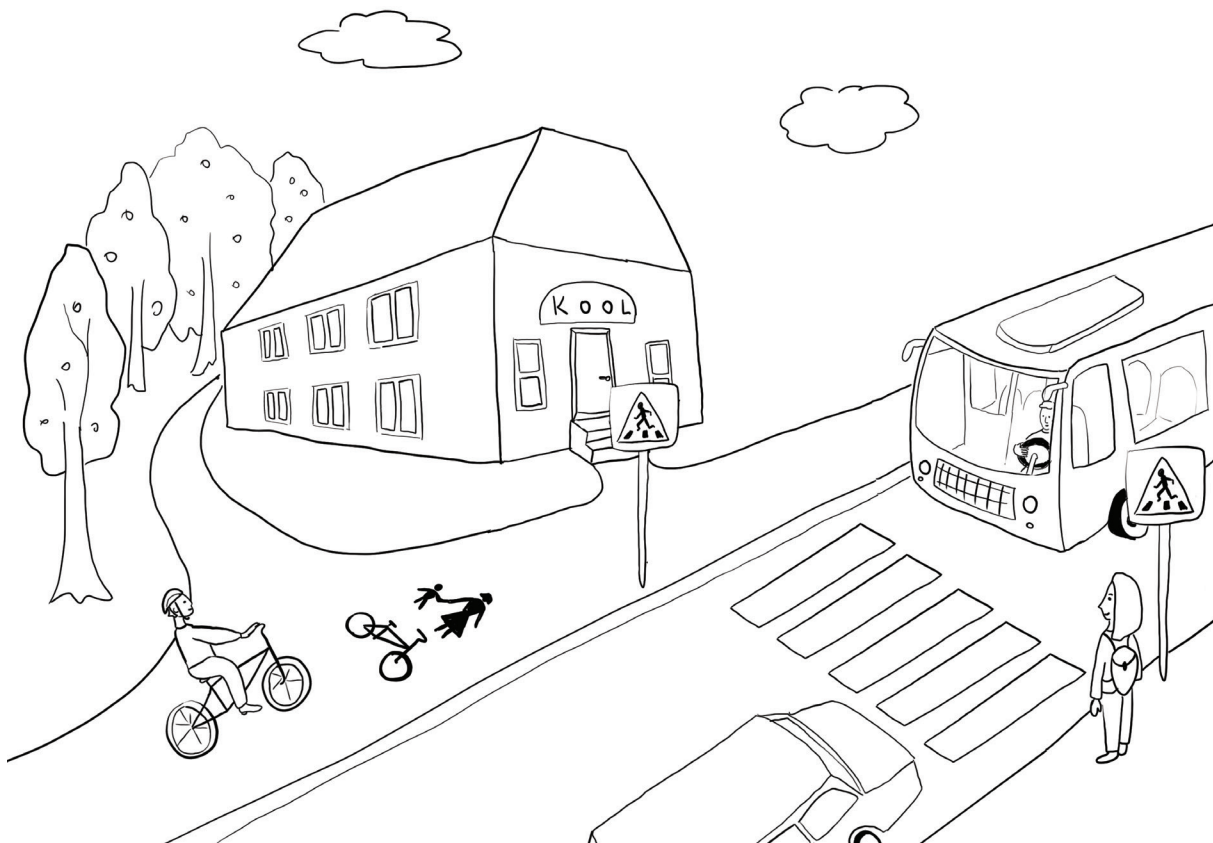
*Soovitus. Õppekäik liikluses.

INIMESED

1. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.

- Kes kõnnib/seisab? Kus kõnnib/seisab? Näita pildil.
- Kes/mis sõidab? Kus sõidab? Näita pildil.

SÕIDUKID

1. KÕIK LIIGUVAD KINDLAS KOHAS.

2. SEE ON **LIIKLUS**.

2. Loe sõna. Näita pildil õige koht.

1. SÕIDU-TEE

3. LIIKLUS-MÄRK

2. KÕNNI-TEE

4. ÜLE-KÄIGU-RADA

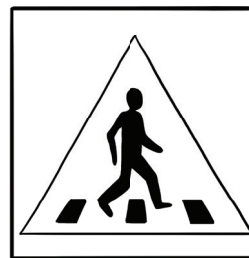

3. Värvliiklusmärk.

4. Kuula lauset. Näita liiklusmärgi pildil õiget kohta.

Korda õpetaja sõnad.

1. Märgi kuju on nelinurk.
2. Märgi peal on sinine ruut.
3. Ruudu peal on valge kolmnurk.
4. Kolmnurga peal on must ülekäigurada.
5. Ülekäigurajal kõnnib inimene.

ÜLE-KÄIGU-RADA

Animatsioon digiõpikus

5. A. Loe märgi nimetus. Leia märgi pilt. Kirjuta number ruudu sisse.

B. Mis kujuga on märgid? Ühenda joonega kujund ja märk.

C. Värvliiklusmärgid.

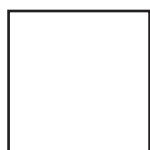
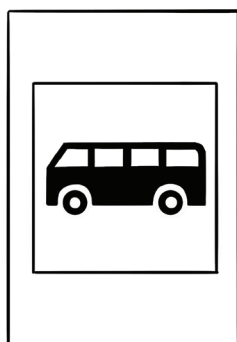
1. BUSSI-PEATUS

3. LAPSED

2. ÜLE-KÄIGU-RADA

4. JALG-RATTA-TEE ja JALG-TEE

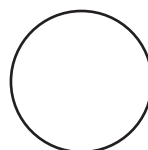
1.

RUUT

RIST-KÜLIK

RING

KOLM-NURK

6. Kuula.

KOLM SÕPRA (E. Esop)

Kolmekesi on nad reas. Kes nad on? Kas sina tead?

Üks on punane kui leek, keelab „Stopp! On kinni tee!“

Teine, kollane kui õun, „Oota veidi!“ annab nõu.

Kolmas, herneroheline, lubab lahkelt: „Mine, mine!“

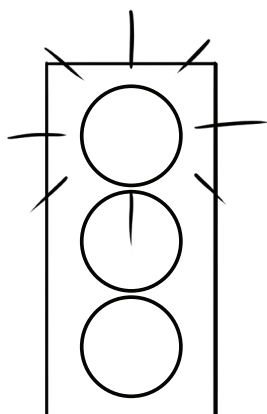
Kolmekesi on nad reas. Kes nad on? Kas sina tead?

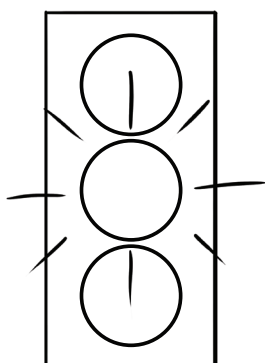
Valgusfoor.

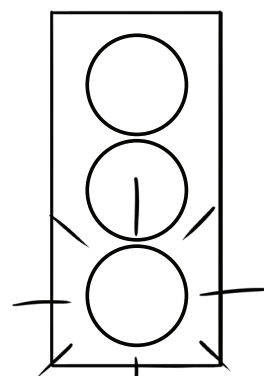
7. Mis värvi tuli põleb valgusfooris? Värv.

1.

2.

3.

8. A. Kus sa lähed üle sõidutee? Mida sa tee ääres vaatad?

B. Loe laused.

1. TEE PEAL ON ÜLE-KÄIGU-RADA.

2. TEE ÄÄRES ON LIIKLUS-MÄRK

3. TEE ÄÄRES ON VALGUS-FOOR.

9. Kuidas sa lähed üle sõidutee?

*Õpetajale: <http://www.liikluskasvatus.ee/lapsed/materjalid/soidutee-uletamine>

Ületa sõidutee!

Helkur. Lapsed liikluses

1. Vaata pilti. Vasta küsimustele.

- Kes kõnnib? Kus?
- Kes/mis sõidab? Kus?
- Kellel on pildil helkur? Kus on helkur?
- Millal on vaja kanda helkurit?

HELKUR

- PAEL
- VEST

PIMEDAL AJAL KANNA HELKURIT!

Jänku-Jussi multikas "Jussi helkurid"

***Praktiline tegevus.** Helkurite vaatlus. Katsed helkuritega.
(Vt lisa "Mängud ja tegevused. Kuulamisülesanded".)

2. A. Vaata pilte. Vasta õpetaja küsimustele.

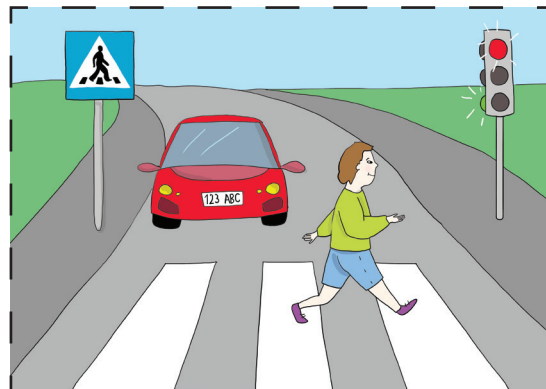
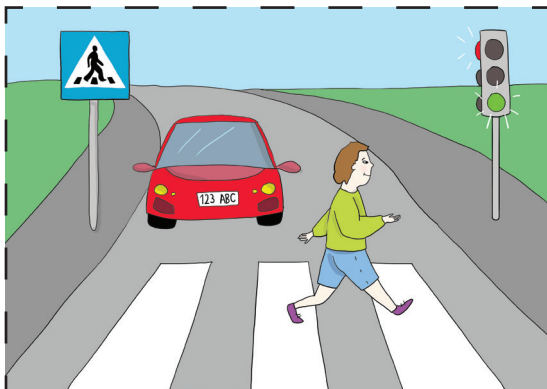
B. Leia pildil õige käitumine. Tõmba pildile raam ümber roheline pliiatsiga.

- Mida ... teeb õigesti?

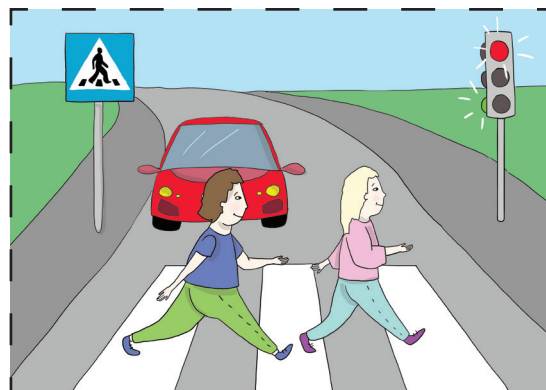
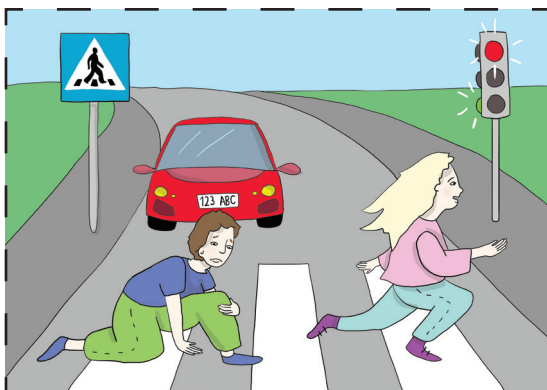
ÕIGE

ROHELINE

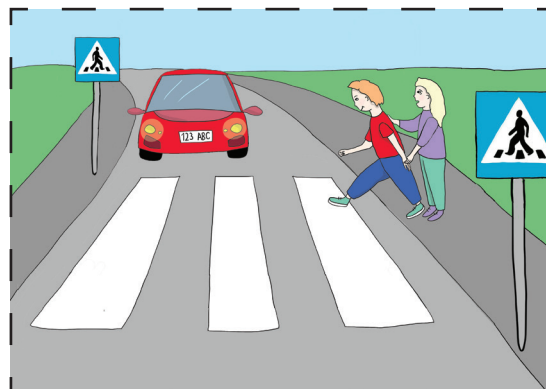
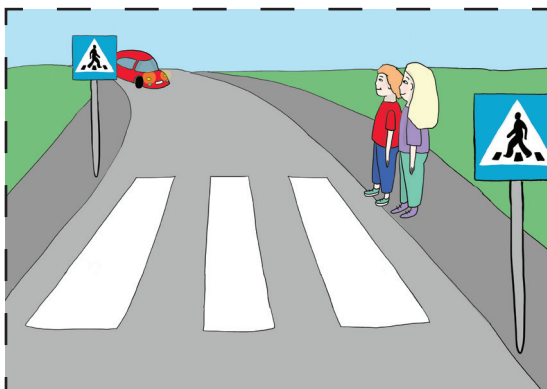
1.

2.

3.

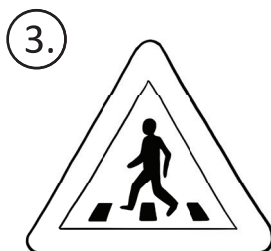
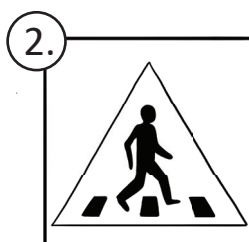
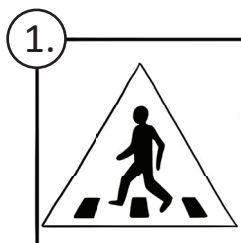
4.

3. A. Värvide liiklusmärkide pildid (näidise järgi).
B. Loe sõnad. Ühenda joonega sõna(d) ja pilt.

SININE

PUNANE
äär

MEES ASTUB
PAREMALE

MEES ASTUB
VASAKULE

4. A. Võrdle liiklusmärke.

B. Mis märk ei sobi ritta? Leia märk. Kirjuta märgi number ruudu sisse.

1. MÄRGI VÄRV ON ERINEV.

2. MÄRGI KUJU ON ERINEV.

3. MEES ASTUB TEISELE POOLE.

C. Mis on kõikidel märkidel sarnane?

Sõidukid ja käitumine

1. A. Mis on pildil?

B. Loe. Moodusta laused.

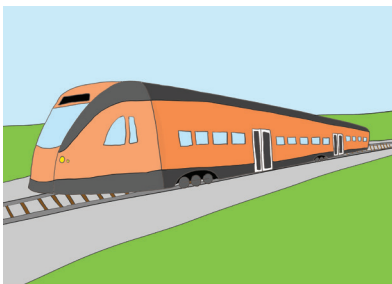
1) RÖÖPAD

2) RÖÖBASTE PEAL

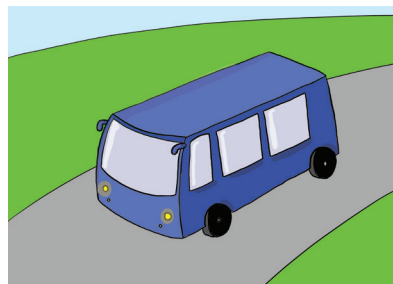
1.

2.

3.

1. _____ ON SÕIDUK.

2. _____ , _____ JA _____ ON SÕIDUKID.

2. Kus sõiduk liigub? Loe. Moodusta lause.

RONG

LENNUK

BUSS

1. _____ SÕIDAB TEE PEAL.

2. _____ LENDAB ÕHUS.

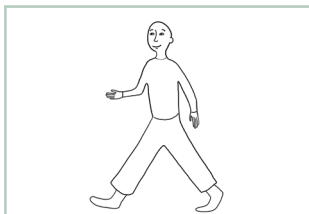
3. _____ SÕIDAB RÖÖBASTE PEAL.

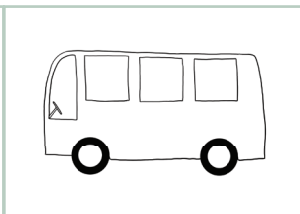
Sõidukite helid (digiõpikus)

3. A. Kuidas sina käid koolis? Vali pilt. Tee pildi juurde + **.**
B. Värvvi sõidukite pildid.

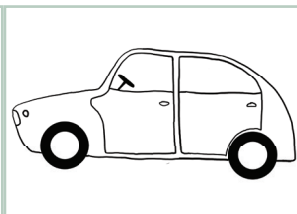
1.

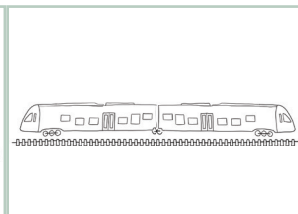
2.

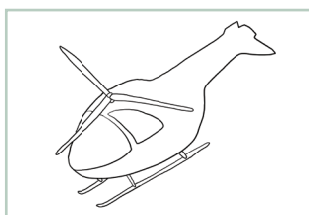
3.

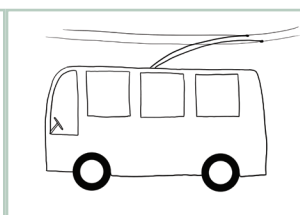
4.

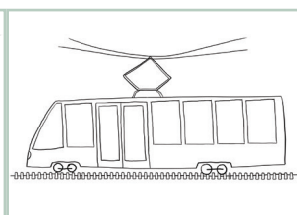
5.

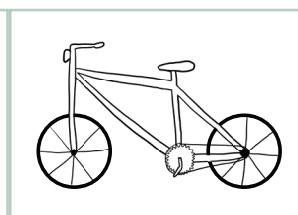
6.

7.

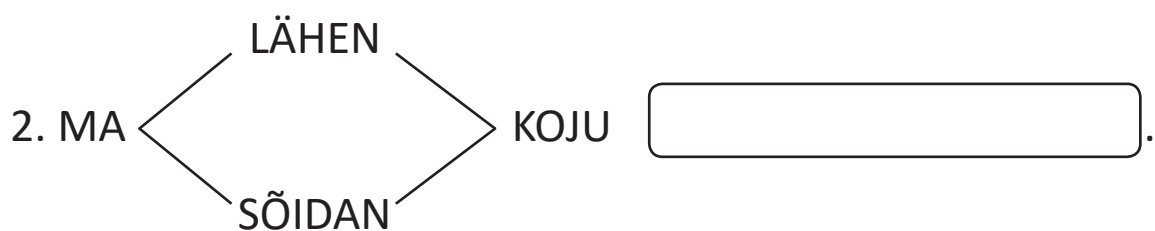
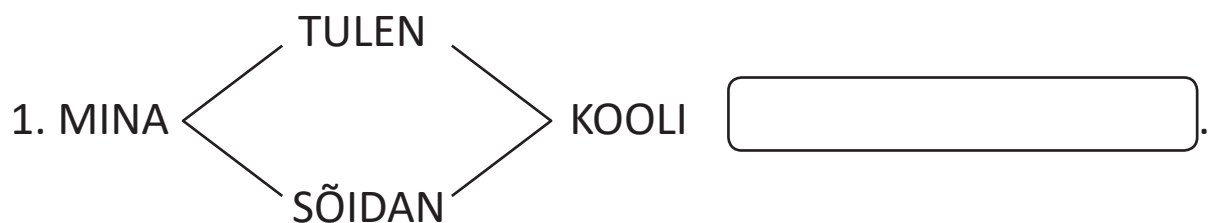

8.

4. Loe. Moodusta laused.

KUIDAS? MILLEGA?

- 5. A. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.**
B. Mis on pildil õigesti/valesti?

- 6. Mis sõidukis on vaja piletit? Vali pilt. Tee ringi sisse** ☐ **.**

PILETIT ON VAJA ...

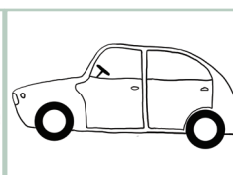
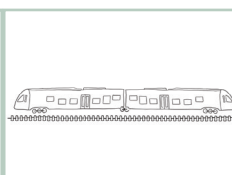
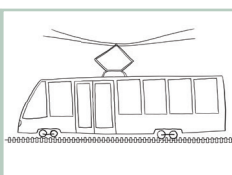
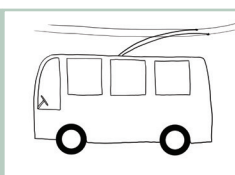
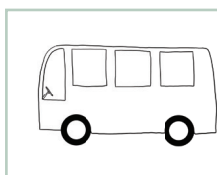
1. ☐

2. ☐

3. ☐

4. ☐

5. ☐

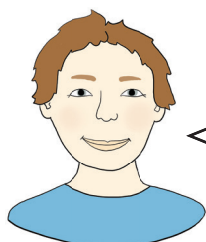
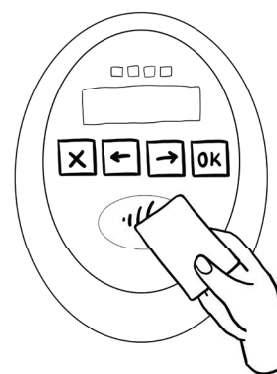

- 7. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.**
***Soovitus. Õppekäik (sõit ühistranspordiga).**

1. MINA ELAN LINNAS.

2. MUL ON BUSSI-KAART.

1. MINA ELAN MAAL.

2. MA SÕIDAN KOOLI-BUSSIGA.

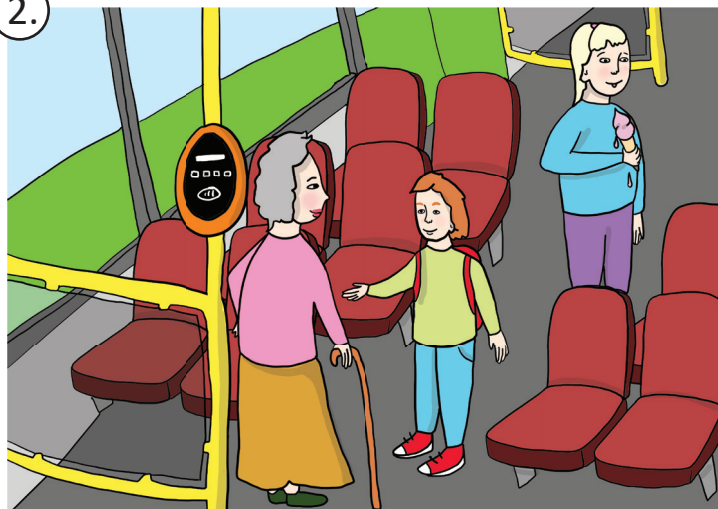
3. MINA EI PEA PILETIT NÄITAMA.

- 8. A. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.**
B. Kes käitub viisakalt/õigesti? Mida ta teeb õigesti?

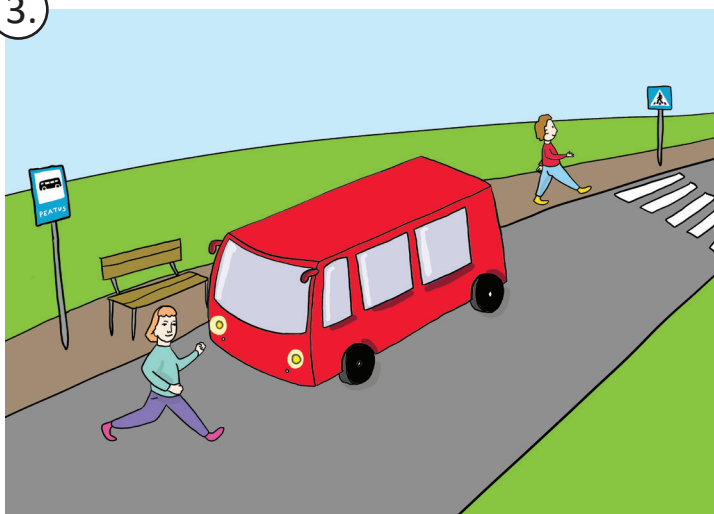
1.

2.

3.

***Õpetajale. Ühistransport, reeglid. („Liiklusaabits”, lk 24)**
<http://www.liikluskasvatus.ee/lapsed/oppematerjalid>

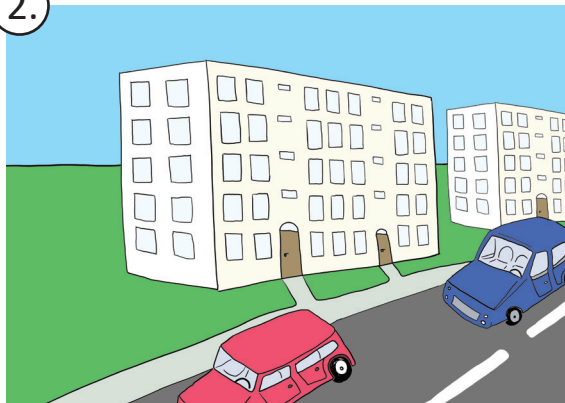
Minu kodu

1. Missugune maja on pildil? Loe sõnad. Ütle lause erinevate sõnadega.

1.

2.

PILDIL ON ____ MAJA.

SUUR - VÄIKE

KÕRGE - MADAL

2. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.

1. Mitu korrust on majal?
2. Mis kasvab/kasvavad maja ümber/ees?
3. Mis seisavad/on maja ees/ümber?
4. Kus see maja asub? (*maal, linnas*)

3. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

MIKK

1. MINA ELAN MAAL.

2. MINU KODU ON **KÄRU KÜLAS**.

3. MEIE MAJAS ELAB ÜKS PERE.

1. MINA ELAN **PÄRNU LINNAS**.

2. MINU KODU ON **MAI TÄNAVAL**.

3. MEIE MAJAL ON 5 KORRUST.

4. MAJAS ELAB PALJU PERESID.

MIIA

4. Millises majas elab Mikk/Miia? Näita õiget pilti.

5. A. Kes lastest elab maal? Kes elab linnas? Ühenda joonega lause ja nimi.

B. Kus sina elad? Kirjuta sõna lünka.

C. Millises majas sa elad?

1. MAAL ELAB ____.

MIIA

2. LINNAS ELAB ____.

MIKK

3. MINA ELAN _____.

Animatsioon digiõpikus

6. A. Vaata pilti. Kus on postkast? Mille kirjakandja paneb postkasti?

B. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

KIRJA-KANDJA

POST-KAST

1. POST-KASTIS ON ÜMBRIK.

2. SELLE PEAL ON NIMI JA AADRESS.

1. NIMI

2. AADRESS

1) TÄNAVA NIMI

2) MAJA NUMBER

3) KORTERI NUMBER

4) LINNA NIMI

5) SIHT-NUMBER

MIIA KUUSK

MAI TÄNAV 14 - 7

80025 PÄRNU

7. Kirjuta oma nimi ja aadress. (*Liigsed sõnad tõmba maha.)

1. MINU NIMI

2. TÄNAV või TALU

3. LINN või KÜLA

Kop-kop, kus sa elad?

- 8. A. Vaata pilti. Mis ruumid on selles majas? Mis asjad on ruumides?**
B. Mis ruumid on sinu kodus?

**9. A. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.
B. Võrdle pilte.**

1.

2.

10. Vasta küsimustele.

- Mis asjad on sinu toas?
- Milline on sinu tuba? (*korras või segamini*)
- Kes koristab sinu tuba/kodu?
- Mida sina teed korda oma toas/kodus?

KORRAS TOAS ON HEA OLLA.

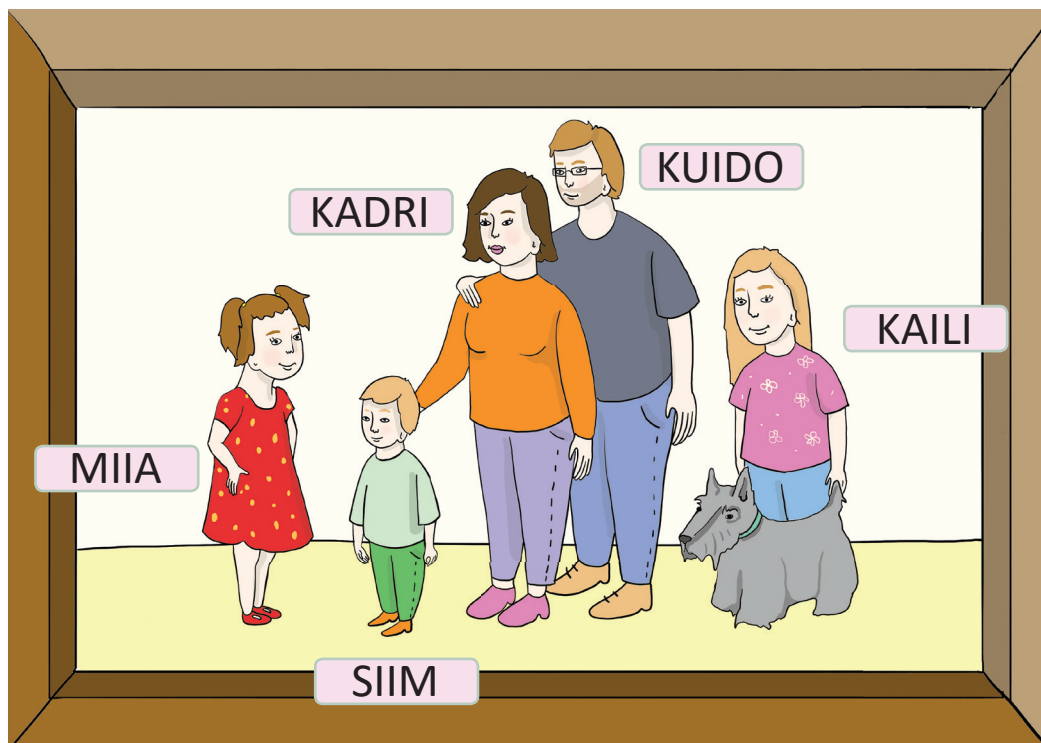
Minu pere

1. Vaata pilti. Vasta küsimustele.

- Mitu inimest on pildil? Loe inimeste nimed.
- Kes on selles peres täiskasvanud?
- Kes on selles peres lapsed?
- Mitu looma on pildil? Mis loomad on selles peres?

1. LAPSED

2. TÄIS-KASVANUD

2. Loe Miia lause. Näita pildil õiget kohta. Vasta õpetaja küsimustele.

1. PILDIL ON MINU PERE.

2. MUL ON EMA JA ISA.

3. MEIE PERES ON 3 LAST.

- Miia ema nimi on ...
- Miia isa nimi on ...
- Laste nimed on ...

POEG

POJAD

TÜTAR

TÜTRED

1. MEIL ON KODUS LOOMAD.

2. NEED ON KITI JA REKU.

- Koera nimi on ...
- Kassi nimi on ...

3. A. Loe. Ühenda joonega sõnad ja pilt.

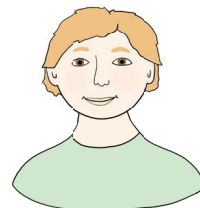
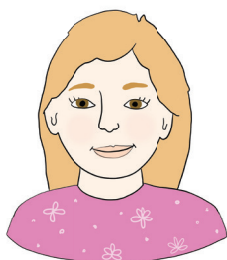
B. Moodusta laused.

(*Õpetajale: __ ON __ . → Miia õde on Kaili. Kaili on Miia õde.)

1. MIIA ÕDE

2. MIIA VEND

3. KAILI VEND

4. SIIMU ÕDE

5. KAILI ÕDE

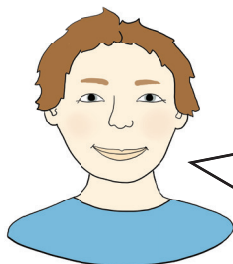
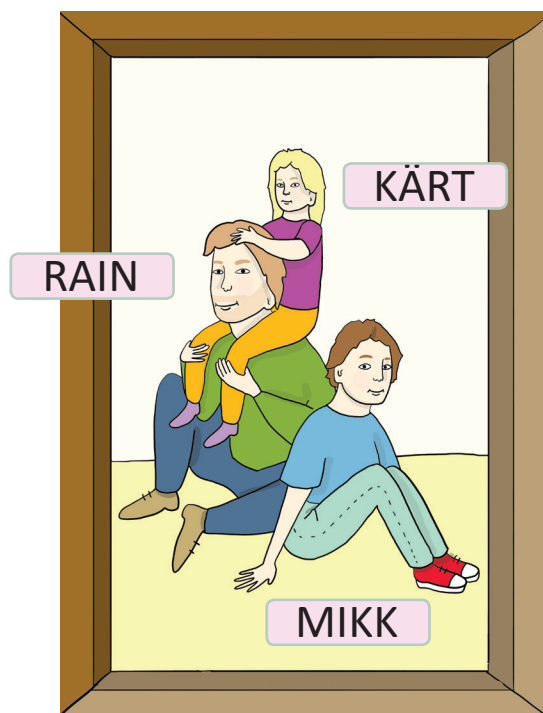
4. Vaata pilti (Miku pere). Vasta küsimustele.

- Mitu inimest on pildil? Loe nimed.
- Kes on selles peres lapsed?
- Kes on selles peres täiskasvanu?

5. A. Loe Miku lause. Näita pildil õiget kohta.

B. Vasta õpetaja küsimustele.

- Kes on Raini tütar?
- Kes on Raini poeg?
- Kas Mikul on õde/vend?
- Mis on Miku õe nimi?
- Kas Kärdil on õde/vend?
- Mis on Kärdi venna nimi?

1. PILDIL ON MINU PERE.

2. MUL ON ÜKS ÕDE.

3. MEIE ELAME KOOS ISAGA.

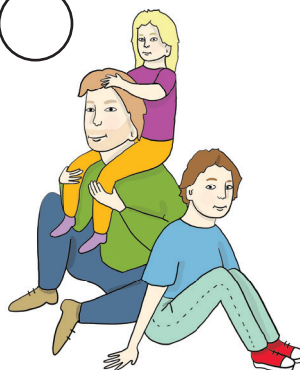
6. A. Vaata pilte. Mitu inimest on peres? Kirjuta ruudu sisse pereliikmete arv.

B. Järjesta pered suuruse järgi. Nummerda pildid.

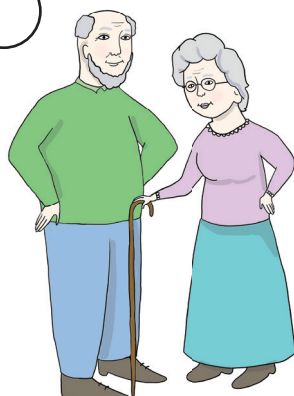
Kirjuta numbrid ringide sisse. Alusta kõige suuremast perest.

INIMEST

PERE-LIIGET

PERE-LIIGET

INIMEST

INIMENE

7. Kes on sinu peres? Kirjuta nimed. (*Kui on vaja, siis joonista nelinurkasid juurde.)

1. VANEMAD

↓

2. LAPSED

EMA

ISA

MINA

8. Loe. Vali õiget värvi pliiats. Tõmba õigele nimele värviline joon alla (ül 7).

1. MINU ÕDE PUNANE

2. MINU VEND SININE

- Mitu last on teie peres?
- Mitu õde sul on?
- Mitu venda sul on?

9. Loe lause. Otsusta, kas JA või EI. Märki sobivasse kohta plussmärk.

	JA	EI
1. MUL ON VANA-EMA.		
2. MEMM ELAB MEIE KODUS.		
3. MUL ON VANA-ISA.		
4. TAAT ELAB MEIE KODUS.		
5. MEIE KODUS ON LOOMAD.		

Tegevused kodus

1. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.

- Kes on pildil? Mitu inimest on pildil? Mitu last on pildil?
- Kus ... on? (*õues, toas*)
- Mida ... teeb/teevad? Kellega koos?

1.

2.

2. Mida lapsed veel teevad kodus?

Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

MINA SÕIDAN ÕUES RATTAGA.

1. KODUS MA ÕPIN.

2. ISA AITAB MIND.

3. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

- Mis loomadest Mikk rääkis? Tõmba sõnadele joon alla.

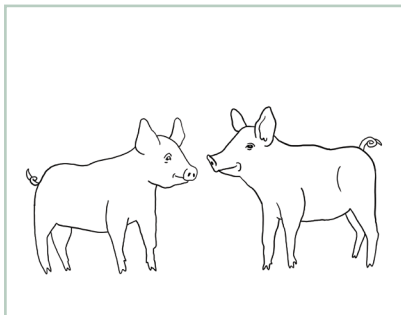
1. MEIL ON VASIKAD JA PÕRSAD.

2. MA ANNAN NEILE TOITU.

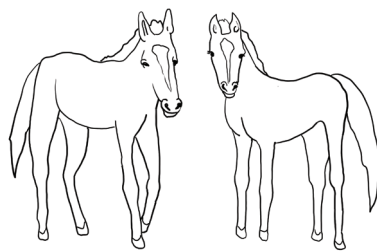
4. Vaata pilte. Mis loomade eest Mikk hoolitseb? Tõmba piltidele joon ümber.

1.

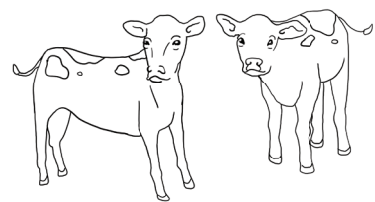
PÕRSAD

2.

VARSad

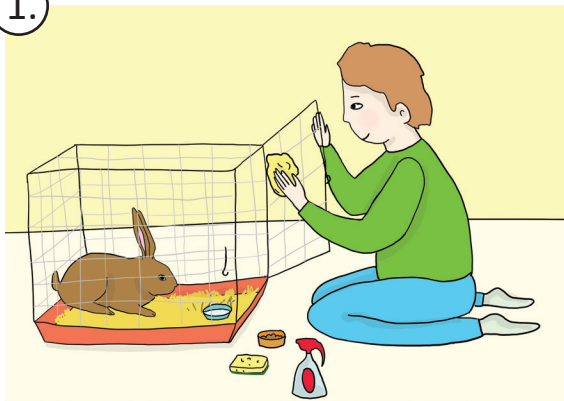
3.

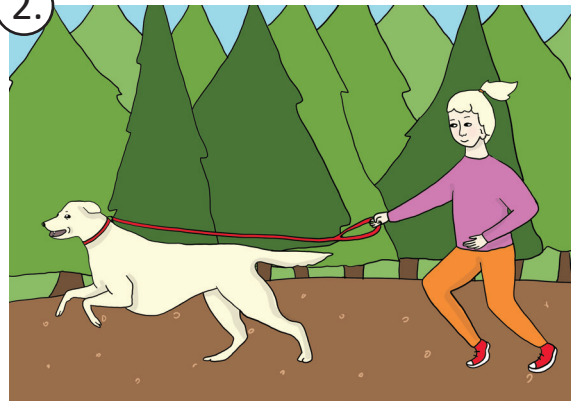
VASIKAD

5. Vaata pilti. Mis loom on pildil? Mida laps teeb?

1.

2.

6. Vasta õpetaja küsimustele.

- Mida sina teed kodus? (õues, toas)
- Mida sa teed koos emaga/isaga/õega/vennaga?
- Mis loom/loomad on sinu kodus?
- Kuidas sina hoolitsed looma eest?

Asjad ja helid digiõpikus

7. A. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.

B. Loe. Ühenda sõnad joonega. Vasta küsimustele.

- Mis tööd isa teeb?
- Mida teeb ema/tütar/poeg?
- Mis tööd on veel vaja teha? Kes seda võiks teha?

• ISA

1. TÖÖD TEEB ...

• EMA

2. PUHKAB ...

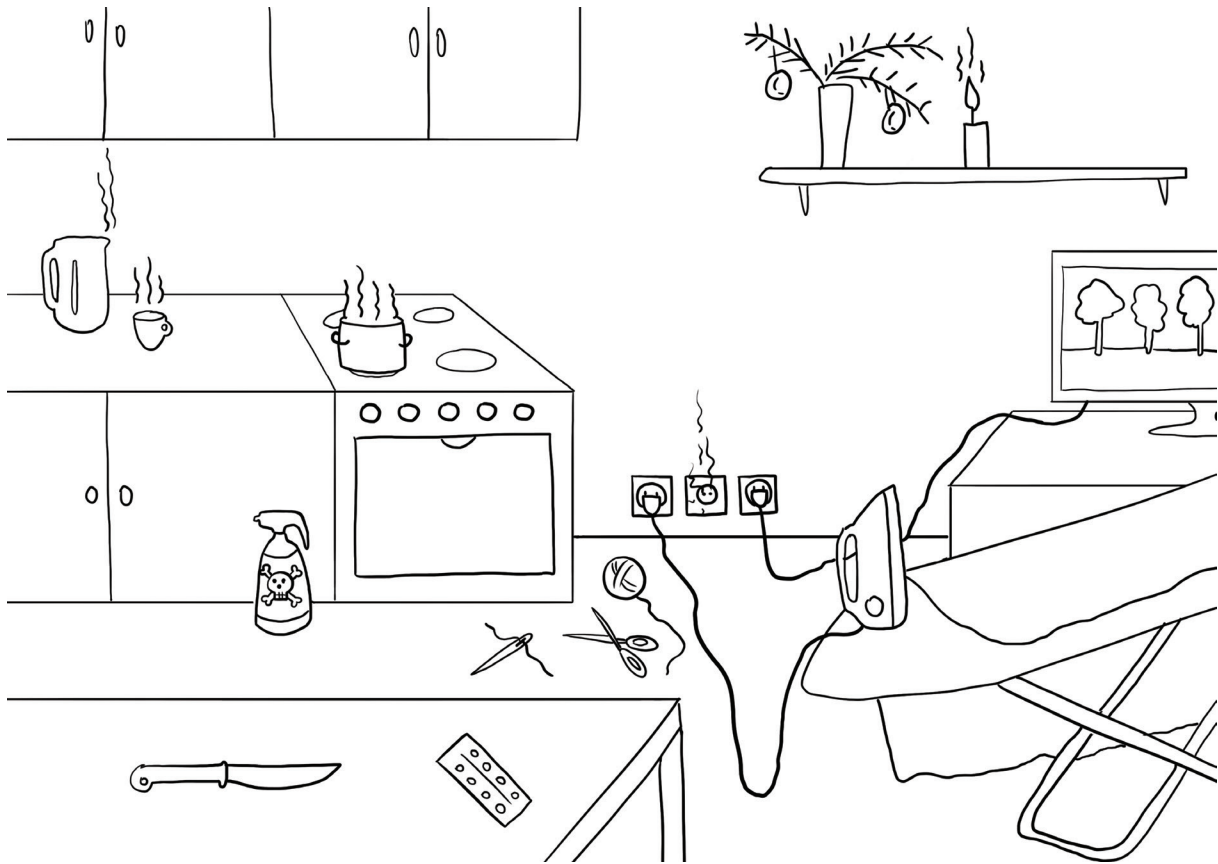
• TÜTAR

• POEG

8. Kuula. Vasta õpetaja küsimustele.

- Kuidas sina koristad kodus? Mida sa oskad teha?
- Kuidas sa saad koolis puhtust hoida?
- Keda sina aitad kodus? Mis tööd ema/isa teeb? Mida sina aitad teha?

9. A. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.

B. Leia pildil ohukohad.

- Näita. Nimeta ese.
- Kus on selle asja õige koht?

1. TÖÖTAB ELEKTRIGA

2. KUUM ASI

3. TERAVAL ASI

4. ARSTI-ROHI

5. PUHASTUS-VAHEND

(Elektriga töötavad asjad)

(Kuumad asjad)

(Teravad asjad)

(Ravimid)

(Ohtlikud vedelikud)

Vanemate ametid

1. Loe. Vasta küsimustele.

- Mis tööd teeb Miia ema?
- Kes Miia ema on? (Mis amet on Miia emal?)
- Kus õmbleja töötab õues või ruumis/toas?

1. MINU EMA ÕMBLEB RIIDEID.

2. TA ON ÕMBLEJA.

2. A. Vaata väikseid pilte. Mis on pildil?

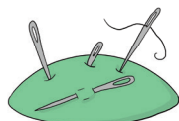
B. Mis asju on õmblejal vaja? Loe. Ühenda joonega sõna ja pilt.

C. Moodusta laused (õpetaja abiga).

ÕMBLEJAL ON VAJA ...

NÕELA

KÄÄRE

NIITI

ÕMBLUS-MASINAT

MÕÕDU-LINTI

3. Loe. Vasta küsimustele.

- Mis tööd teeb Miku isa?
- Kes on Miku isa? (Mis amet on Miku isal?)
- Kus talumees töötab õues või ruumis/toas?

1. MINU ISA TÖÖTAB KODUS.

2. TA ON **TALU-MEES**.

3. ISA KASVATAB TAIMI.

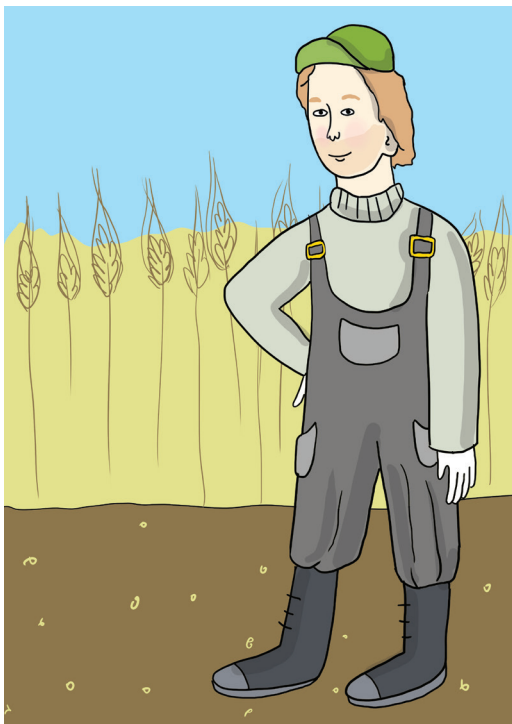
TALU-MEES = TALUNIK

4. A. Vaata väikseid pilte. Mis on pildil?

B. Mida on talumehel vaja? Loe. Ühenda joonega sõna ja pilt.

- Mis masinaid on talumehel vaja?
- Mis tööriistu talunik kasutab?

TALU-MEHEL ON VAJA ...

REHA

KÕBLAST

LABIDAT

KOMBAINI

TRAKTORIT

- Taimed ja viljad.
- Arva ära: mis tegevused?

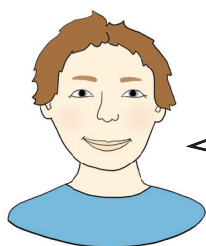
5. A. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.

B. Loe Miia/Miku laused. Kes on Miia/Miku naaber? Leia õige pilt.

1.

2.

1. MEIE NAABER EI KÄI TÖÖL.

2. TEMA EI SAA TÖÖD TEHA.

1. MEIE NAABER EI KÄI TÖÖL.

2. TAL ON KODUS VÄIKE LAPS.

6. A. Loe. Õpi küsima.

B. Küsi neid küsimusi kodus.

KÜSIN KODUS:

1. MIS TÖÖD SA TEED?

2. KUS SA TÖÖTAD?

3. MIS ASJU ON SUL TÖÖL VAJA?

7. A. Mis tööd teeb sinu ema? Mis tööd teeb sinu isa?

B. Küsi kodus eelmise harjutuse küsimusi.

C. Täida lüngad (vanemate abiga).

1. MINU EMA ON _____

2. MINU EMA TÖÖTAB (*kus?*) _____

3. EMAL ON TÖÖL VAJA: _____

1. MINU ISA ON _____

2. MINU ISA TÖÖTAB (*kus?*) _____

3. ISAL ON TÖÖL VAJA: _____

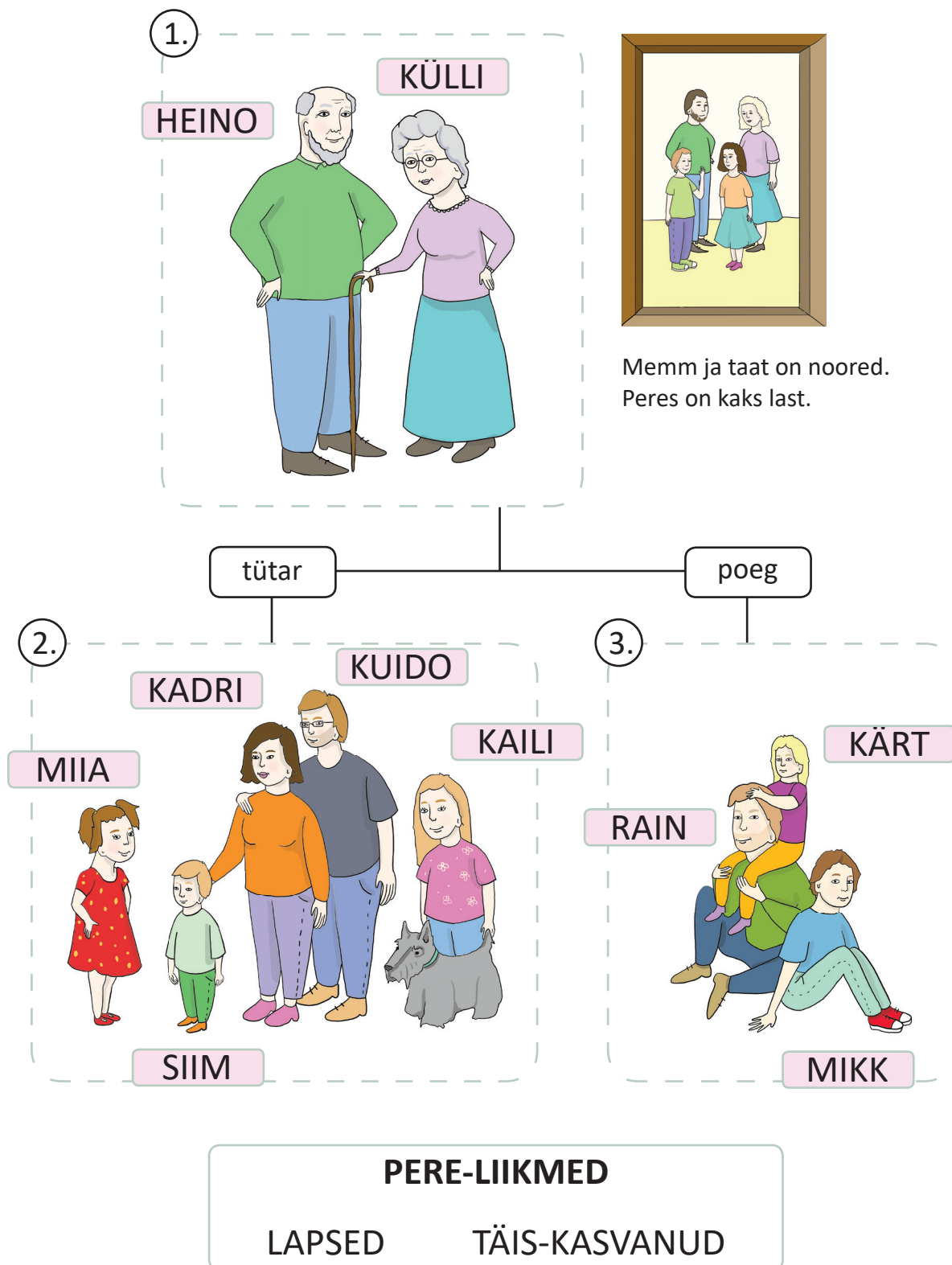

Uurija.

Sugulased

1. Vaata pilti. Vasta õpetaja küsimustele.

- Mitu peret on pildil?
- Leia pildil 1. pere (2. pere, 3. pere). Kes on selle pere liikmed? Näita pildil. Ütle nimi.

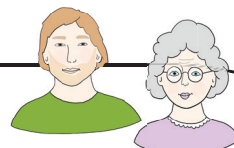
2. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

- Mis on Miku/Miia isa/ema nimi?
- Kes on Raini/Kadri ema?

- Mis on Miku/Miia vanaema nimi?
- Kelle ema on vanaema Külli?

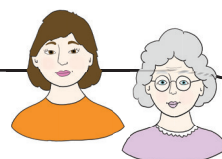
1. MINU ISAL ON EMA.

2. ISA EMA ON MULLE **VANA-EMA**.

1. MINU EMAL ON EMA.

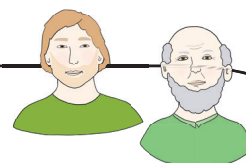

2. EMA EMA ON MULLE **VANA-EMA**.

3. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

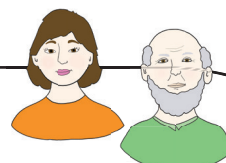
1. MINU ISAL ON ISA.

2. ISA ISA ON MULLE **VANA-ISA**.

1. MINU EMAL ON ISA.

2. EMA ISA ON MULLE **VANA-ISA**.

1. EMA EMA on **vana-ema**.

2. ISA EMA on **vana-ema**.

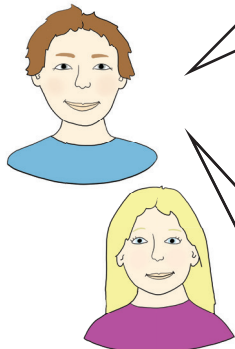
1. EMA ISA on **vana-isa**.

2. ISA ISA on **vana-isa**.

4. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

- Mis on Miku tädi nimi?
- Kelle õde on tädi Kadri?
- Kelle tädi on Kadri veel?

- Mitu last on Miku tädil?
- Kes on Miku tädipoeg?
- Kes on Miku täditütar?

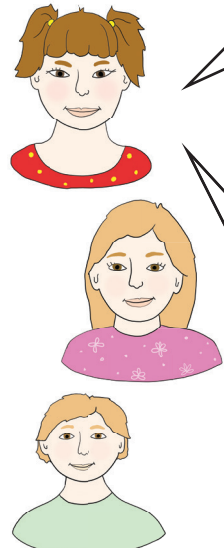
1. MINU ISAL ON ÕDE.

2. ISA ÕDE ON MULLE **TÄDI**.

1. TÄDI KADRIL ON LAPSED.

2. NEMAD ON MINU **TÄDI-LAPSED**.

5. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

1. MINU EMAL ON VEND.

2. EMA VEND ON MULLE **ONU**.

1. ONU RAINIL ON LAPSED.

2. NEMAD ON MULLE **ONU-LAPSED**.

1. ISA ÕDE on **tädi**.

2. EMA ÕDE on **tädi**.

1. ISA VEND on **onu**.

2. EMA VEND on **onu**.

6. Loe. Vasta õpetaja küsimustele.

Animatsioon digiõpikus

SUGULASED ON:

- 1) ema ja isa
- 2) õde ja vend
- 3) vana-ema ja vana-isa
- 4) tädi ja tädi-lapsed
- 5) onu ja onu-lapsed

1. Ema ja isa on **VANEMAD**.

2. Vana-ema ja vana-isa on **VANA-VANEMAD**.

7. A. Loe. Ühenda joonega sobivad sõnad.

B. Vasta õpetaja küsimustele. Loe sobivad sõnad. (Kes on lapsele vanaema, onu, ...?)

EMA EMA

EMA ÕDE

EMA ISA

EMA VEND

VANAEMA

VANAISA

TÄDI

ONU

ISA EMA

ISA ISA

ISA VEND

ISA ÕDE

8. KODUNE TÖÖ koos vanematega. (Tööleht: 3.6. Pere ja sugulased.)

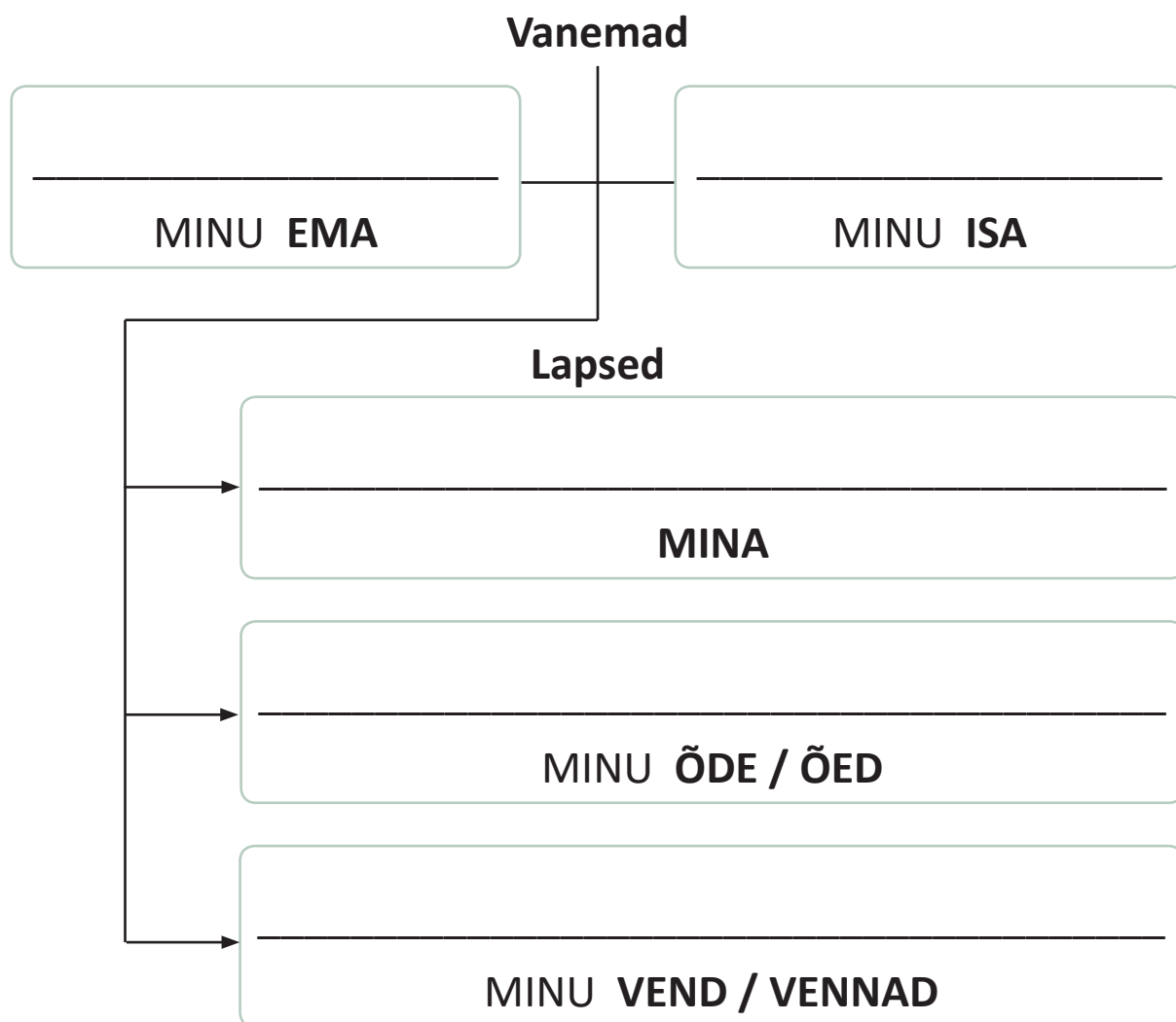
- Kirjuta kodus oma sugulaste nimed.
- Palu selleks ema või isa abi.

Pere ja sugulased

PALU KODUS ABI! (Täitmine koos vanematega.)

- Loe. Kirjuta joontele nimed (eesnimed).
- Tee kokkuvõtted.

1. Minu pere

- Loe. Vali sobiv lause. Sobimatu lause tõmba maha.

1. Mul on õde.

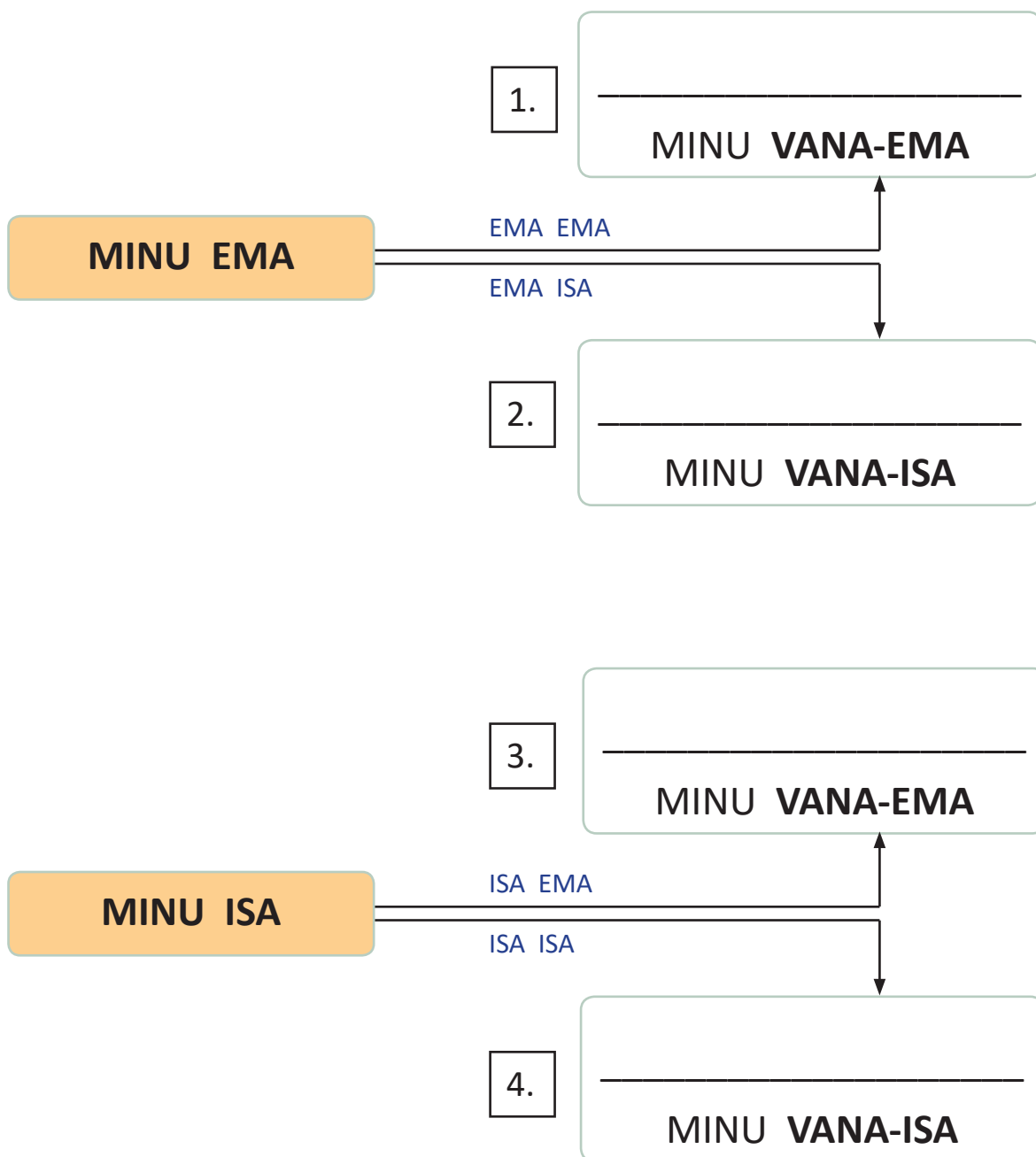
3. Mul on vend.

2. Mul ei ole õde.

4. Mul on venda.

5. Mul ei ole venda.

2. Minu vana-vanemad

- Loe. Vali sobiv lause. Sobimatu lause tõmba maha.

1. Mul on ☐ vana-ema.

3. Mul on ☐ vana-isa.

2. Mul ei ole vana-ema.

4. Mul ei ole vana-isa.

3. Minu tädid ja tädide lapsed

MINU TÄDI / TÄDID

MINU EMA

EMA ÕDE / ÕED

TÄDI	TÄDI-LAPSED

MINU TÄDI / TÄDID

MINU ISA

ISA ÕDE / ÕED

TÄDI	TÄDI-LAPSED

- Loe. Vali sobiv lause. Sobimatu lause tõmba maha.

1. Mul on kokku tädi.

2. Mul ei ole tädisid.

4. Minu onud ja onude lapsed

ONU	ONU-LAPSED

ONU	ONU-LAPSED

- Loe. Vali sobiv lause. Sobimatu lause tõмба maha.

1. Mul on kokku onu.
2. Mul ei ole onusid.

SISUKORD

1. Mina ja kool

1.1. Tervitamine ja hüvastijätmine	3
1.2. Mina	7
1.3. Minu õpetaja. Õpetajate päev	11
1.4. Asjad koolis	15
1.5. Tegevused koolis	19
1.6. Inimesed koolis	23

2. Mina ja liiklus

2.1. Liiklusmärgid, valgusfoor	27
2.2. Helkur. Lapsed liikluses	30
2.3. Sõidukid ja käitumine	33

3. Mina ja pere

3.1. Minu kodu	37
3.2. Minu pere	41
3.3. Tegevused kodus	45
3.4. Vanemate ametid	49
3.5. Sugulased	53
3.6. Pere ja sugulased	57

